

## Heimsins bestu valutaskipan eiga føroyingar sambært stjórnskipanina

Stjórnskipanin er eitt ein-  
domi, eitt lýsandi fyrirdomi um,  
hvussu tveir tjóðir, tvey fólk, í  
vinarlagi kunnu skipa seg, so sam-  
vinnan og samlívið kann fara  
fram, uttan at annar parturin nýt-  
ist at kenna síni fólksir fyrir landi  
sínunum og fólk, síni náttúru eyð  
kenni og rættindi troðkað og nerv-  
að av hinum partinum.

Í stjórnskipanini eru spurn-  
ingarnir loystir:

Málspurningurin,  
lóggevasturðingurin,  
yvirtekurættarspurningurin,  
flaggspurningurin,  
valutaspurningurin o. fl.

Allar hesar spurningar, sum  
lóg sum ein marra á okkum,  
hefur stjórnskipanin loyst.

Av sonnum var stjórnskip-

anin hitt vakrasta blaðið, ið danir  
hava skrivað sær í søguni.

### Valutaspurningurin.

Ein hoyrir ofta t. d. tjóðveldis-  
menn hava málageip móti okkara  
valutaskipan og nýtslu.

Seinasta — nýtslan — liggur á  
okkum, hvussu hon verður.

Men sjálv skipanin er so fræls  
og okkum góð sum onga aðra-  
staðni finst maki til.

*Vit kunnu nenniliga hava og  
nýta alla ta valuta, sum vit sjálvir  
vinna við sølu av okkara vörum.*

*Og har aftrat eiga vit rætt til  
— og hava fingið — frá danska  
náttúrabankanum at fáa alla ta  
valutu, sum okkum torvar at  
keypa fyrir, har ið vit einki selja  
ella onga valutu vinna frá.*

## Í SJÓMARKSMÁLINUM

løgdu javnaðartingmenn 17. apríl  
fram hetta

### Uppskot til avgerðar.

Álagt verður landsstýrinum at  
lata samráðingarmenn okkara í  
Geneve víta, at lögtingsins stóða í  
sjómarksmálinum — 12 míl sum  
minsta mark — er óbroyttlig, og  
verður ikki at víkja frá henni.

### Viðmerkingar:

Sum frættist, stendur nú á at  
fáa eina alheimssamju um 12  
míla sjómark. 50 lond sigast at  
vera samd um hetta mark. Men  
krevst, at 58 lond ella 2/3 av øl-  
lum limalondunum verða fyrir, um

12 míla markið kann verða sam-  
tykt.

Enn er ikki endalig stóða tikin.

Tingmenn hava hildið fast um  
12 míla markið sum minsta mark.

Sum stóðan er, halda undir-  
skrivaðu tingmenn tað vera neyð-  
ugt hjá Føroya lögtingi at lata  
samráðingarmenninar víta, at  
kravið um 12 míla sjómarkið frá  
føroyskari síðu er ófráværligt.

Á Føroya lögtingi, tann 16.  
apríl 1958.

J. Fr. Oregaard P. M. Dam  
J. H. Danbjørg Einar Waag  
J. P. Davidsen.

## Norsarnir koma

Um dagarnar vóru nógvir  
menn undir brúnunum hatti at  
sigggja í Havnar gotum; teir vóru  
nordmenn. Tað eru norskir fiski-  
bátar, sum leggja aat í Føroyum á  
veg til Grønlands og Newfound-  
lands. Ikki er sørt av føroyingum,  
sum skulu við teimum. Fleiri fø-  
royingar hava verið fyrr í vetur við  
somu bátum á sildaveiði, men tá  
gekkst vánaliga hjá teim flestu.  
Nógvir av bátunum eru av sama  
slagi sum Bestir og Beinir, men  
tó eru teir heldur stórra — snotu-  
lig for á at líta.

## Konservativi flokkurin í Kanada vann

1. apríl var val í Kanada til  
parlamentid. Konservativa stjór-  
nin við John Diefenbaker á odda  
ynskti nýval fyrir at fáa stórri  
meirluta í stjórnini, og eydnaðist  
tað honum betri enn menn høvdu  
vantað. Stjórnarflokkurin vann  
209 mans av 265. Harafturimóti  
gekkst illa hjá liberala flokkinum  
við tí heimsgitna nobelpristakar-  
anum Leaster Pearson á odda,  
teir fingi bert 47 mans í tingið og  
høvdu fyrr 109. Liberali flok-  
urin sat við stjórnarvaldinum í 22

ár, til teir í fjór mistu meirlutan í  
tinginum.

Allir hinir flokkarnir høvdu  
eisini afturgongd: Social Credit  
mistu allar sínar mans, teir høvdu  
19, sosialdemokratir høvdu 25  
og eru nú bert 8, tveir aðrir smáir  
flokkar mistu allar sínar sessir.

Í valstríðnum varð serliga tos-

að um tað stóra arbeiðsloysið,  
sum nú er, og figgjarligu trupul-  
leikarnar, Konservativu lovaðu at  
seta í verk stór neyðhjálparar-  
beiði fyrir at minka um vinnuløys-  
ið, meðan teir liberalu vildu okja  
um keypimeginu hjá fólkum við  
heinleiðis skattalætta.

## Prísstudningur til útróðarmenn

Í fleiri ár hava javnaðarmenn  
haft uppskot á tingi um prísstudn-  
ing til útróðarmenn; men hava  
hinir flokkarnir verið ímóti.

Í vetur reistu útróðarmenn og  
útgerðarmenn í Klakksvík málið  
av nýggjum. Málið hevur verið  
viðgjort í figgjarnevndini, sum nú  
hefur lagt fram uppskot. Javnað-  
arflokkurin hevur somu støðu  
sum fyrr og tekur undir við út-  
róðarmennum, meðan fólk-  
flokksmenn og sambandsmenn  
ganga ímóti útróðarmennum. —  
Tjóveldismenn hava fyrr verið  
ímóti at útróðarmenn við dekk-  
forum fáa prísstudning, men nú  
hefur Erlendur Patursson tikið  
undir við javnaðarmennum.

Tá málið var til aðru viðgerð  
hósdagin, helt Frederik Hansen,  
at beinast var at leggja 1 prosent  
gjald á allan bátafisk, so betaltu  
fiskimenn pristilskotið sjálvir. —  
Hesum mótmæltu javnaðarmenn

við tað, at tað er tókur peningur í  
landskassanum til at gjalda hetta  
pristilskot við, og fiskimenn og  
útróðarmenn sum er betala  
nøgðina av skatti og tolli, so tað  
var ikki rætt nú aftur at leggja  
nýggjar byrðir á teir einsamallrar.

J. Fr. Oregaard bað figgjar-  
nevndina at seta fram uppskot um  
at taka av tollin á bensini til út-  
róðrabátar (hesin tollur er 20  
oyru pr. litur). Andr. Djurhuus,  
sum talaði fyrir sambandsflokkin,  
segði, at varð tollurin avtikin fyrir  
bensin til útróðrabátarnar, so  
skuldi hann eisini vera tikið av  
fyrir bilarnar.

Sambandsmenn saman við Poul  
Petersen og Djóna í Geil ganga  
allir ímóti at veita útróðarmenn-  
um við dekkforum prísstudning,  
men samstundis hava teir sett upp  
skot fram um at hækka studningin  
til »Føroya Ferðamannafelag«  
við 300 prosent — slíkt eru menn.

## Havnir í Sandoy

Havnar- og veganevndin var tís  
dagin í Sandoyinni fyrir at kanna  
havnar- og lendingarviðurskiftini.

Sandoyggjin er snøgt tann verst  
farna oyggjin við lendingum og  
havnum.

Skulu sandoyggjarmenn, ið  
hava hjallin á sjónum, halda fram  
at liva í oyggj síni, megu menn  
gera sær greitt, at nakað stórtokið  
má verða gjørt til bótan av land-  
inga- og havnarviðurskiftinum.

Umframt tær 40.000 kr., ið  
eru faltar til Skersendan í Skopun,  
er talan um at seta á 10. áraatlán  
kr. 500.000 kr. til aðra útbyg-  
ging. Til kistubygging á Sandi er  
hugsað at seta kr. 800.000.  
Skarvasker í Húsavík halda menn  
skal verða útbyggt av peninginum,  
ið árliga verður settur til lending-  
ar og brýr. Sama er við framhald-  
inum við lendingarbyggingini í  
Skálavík út í sjógvín. Henda út-  
bygging má halda fram í minsta  
lagi 30 m aftrat. Tá kunnu stórri  
skip leggja at í líkinda veðri.

## Við admiralskipinum

Løgmaður fór seinasta leygar-  
dag við Ternuni til Hetlands og  
skuldi síðani til føðingardag hjá  
Margrethu prinsessu. Føðing-  
dagsgávan var frumrit av bók um  
Føroyar, sum kemur út skjótt og  
kostar hon 137 krónur; onkur  
helt fyrir, at hetta ikki var stórve-  
gis gáva til krúnprinsessuna, men  
tá vit leggja ferðina hjá lögmanni  
afturat, so man gávan ikki fara at  
vera so heilt bílig.

Annars skal lögmaður eisini til  
Íslands, har hann skal vera til  
staðar, tá føroyska sjómannafov-  
an har verður vígd. Tað er Jákup  
Joensen, próstur, ið skal víga.

Í gjár hevði frk. Tórgerð Mohr  
verði 50 ár í a.s Føroya Banka  
— tillukku.

..... Formaðurin lýgur! (Enl.  
Patursson).

... Tygum eru ikki altíð skikk-  
aður at vera á tingi, hvesti for-  
maðurin (Long) og rópti: Út, út!